

byl uznán v rozvodovém sporu jen on vinníkem. V projednávaném případě stěžovatel, opíraje se o řečenou judikaturu, od níž se odchýliti není důvodu, uznává, že v předchozím rozsudku na rozvod byl uznán výhradně vinným, protože doznal své manželce opětovně citelně, hrubě jí nadávaje, na cti ublížil, ale tvrdí, že přes to jest oprávněn žádati o rozluky, neboť prý v rozvodovém sporu, v němž sám žaloval o rozvod pro ubližování na cti a pro rozvrat manželství způsobený jeho manželkou, žádala ho manželka, by své údaje a žalobu proti ní vzal zpět, by doznal, že jí na cti ubližoval, a slíbila mu, že po rozvodu z jeho viny zakročí o rozluky. Na tuto žádost a na manželčin slib vzal prý stěžovatel svou žalobu o rozvod zpět, doznal urážky na cti proti manželce a tak prý vyšel rozsudek na rozvod z jeho viny. Uvádí dále, že se smířem před vydáním rozsudku proti úplatě 4.500 Kč vzdala manželka všelijakých majetkových nároků proti němu, a že, jsouc úřednicí ve státní službě, manželka neutrpí újmu, an výrok o vině z rozvodového rozsudku přejde do usnesení o rozluce. Tvrdil dále stěžovatel, že jeho manželka podle svého slibu skutečně o rozluky zakročila, ale potom ji vzala zpět. Jest uznati, že kdyby se tvrzení stěžovatele ukázalo pravdivým, nebylo by lze říci, že jeho žádost o rozluky jest proti dobrým mravům a že není, ač jest vinen na rozvodu, oprávněná. Proto bylo na nižších soudech, by vyšetřily, zda a pokud údaje stěžovatele odpovídají pravdě, i co se týče toho, jak došlo k zpětvzetí žaloby stěžovatelem, zda na žádost a na zmíněné sliby manželčiny, i pokud jde o to, zda manželka o rozluky zažádala a zda jí podle tvrzení stěžovatele z rozluky nehrozí škoda. Teprve pak bude lze po zákonu o věci rozhodnouti. Nižší soudy, neřídívše se uvedenými zásadami a nevyšetřivše věc, jak náleželo, jsou ve zřejmém rozporu se zákonem (§ 16 nesp. říz.) a bylo se na dovolací stížnost usnésti, jak se stalo.

Čís. 9992.

S hlediska dvorského dekretu ze dne 6. června 1838, čís. 277 sb. z. s. jest lhostejno, zda se mezi stranami uskutečnila hotová smlouva; sankci dvorského dekretu podléhá již to, že došlo k úplatě jednomu z dražitelů, by dražil do určité výše.

Předpis § 1174 obč. zák. nevyžaduje smlouvu; stačí, že někdo dal něco vědomě, by způsobil nedovolené jednání.

Dána-li úplata k nedovolenému účelu obcí, nelze účinnost § 1174 obč. zák. obejítí poukazem k tomu, že zástupcové obce nezachovali všechny předpisy pro právní jednání obce. To může mít v zápětí jen, že obec náhradu za škody, které jí způsobili její zástupcové, může po případě vymáhati na těchto zástupcích za podmínek uvedených v třetím odstavci § 10 zákona ze dne 12. srpna 1921, čís. 329 sb. z. a n.

(Rozh. ze dne 14. června 1930, Rv I 930/29).

Na kinu družstva válečných invalidů v L. vázla pohledávka záložny 428.178 Kč. Zástupci záložny ujednali s obcí L., že záložna povede na

kino exekuci vnučenou dražbou, že obec L. vyplatí záložně 178.178 Kč a že záložna bude při dražbě dražiti jen do výše své zbytkové pohledávky. Obec L. vyplatila záložně celkem 123.000 Kč a vydrazila kino za 305.000 Kč. Okresní politická správa zrušila usnesení obce, pokud se týkalo koupě kina, jako nezákonné a zakázala jeho provedení. Žalobu, již se domáhala obec L. na záložně vrácení 86.000 Kč, procesní soud první stolice zamítl, odvolací soud napadený rozsudek potvrdil.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolání.

Důvody:

Soudy nižších stolic zjistily, že při jednání dne 27. listopadu 1926 nebylo řeči o tom, zda ujednaná postupní valuta 178.178 Kč má být úplatou za závazek žalované strany, že bude dražiti jen do určité výše, nýbrž že závazek žalované »že bude při dražbě dražiti toliko do výše své zbytkové pohledávky s převodními poplatky, které na kinu již vázly, s úroky a útratami«, byl pojat do t. zv. prozatímní smlouvy, až když byla smlouva sepisována, a to proto, poněvadž by žalovaná, dostane-li hodnotu za zmíněnou část své pohledávky, neměla prý na dalším dražení zájmu. Z těchto skutkových okolností usoudily soudy nižších stolic, že zjištěné jednání neodporuje předpisu dvorního dekretu ze dne 6. června 1838, čís. 277 sb. z. s., že tedy nejde o nicotnost podle § 879 obč. zák., a že nelze na výplatu postupní valuty 178.178 Kč použiti § 1174 obč. zák. Tomuto názoru nelze přisvědčiti. Závěr, o němž jde, jest závěrem právním, nikoliv skutkovým a není jím dovolací soud vázán ani, když svědci ve svých svědeckých výpovědích vyjadřovali též právní názory. Vyslovení právního názoru není předmětem svědeckého důkazu, což patrně nejlépe z toho, že, vysloví-li svědek omylný právní názor, nemůže býti stíhán pro křivé svědectví. Pro posouzení sporu jest závažné, že do prozatímní úmluvy ze dne 27. listopadu 1927 jest pojat závazek žalobkyně, jejíž obsah, tak jak jest udán v žalobní odpovědi, jest nesporný, »že totiž bude při dražbě dražiti toliko do výše své zbytkové pohledávky s převodními poplatky, které na kinu již vázly, s úroky a útratami«, a dále, že podle zjištění soudů nižších stolic žalobkyně před dražbou složila ke krytí hypotekární pohledávky žalované valutu 178.178 Kč. Pravost a správnost dopisů, které strany v tomto snahu mezi sebou vyměnily, byla vzájemně uznána. Rozhodno jest, že mezi obsahem prozatímní úmluvy a mezi nápotomním konáním platů 100.000 Kč a 23.000 Kč jest nerozlučná spojitost a je lhostejno, jak si strany jednání a postup za sporu vysvětlovaly a jakým způsobem se doložka o závazku žalované, že bude dražiti jen do určité výše, do úmluvy dostala. Šlo tedy o platy konané za účelem, by žalovaná dražila jen do určité výše. Vzhledem k účelu zmíněného dvorního dekretu nemůže rozhodovati okolnost, zda se mezi stranami uskutečnila hotová smlouva. Sankce dvorního dekretu podléhá již to, že došlo k úplatě jednomu z dražitelů za zmíněným účelem. Proto předpis § 1174 obč. zák. nevyžaduje smlou-

vu, nýbrž ustanovuje výslovně, že, co někdo dal vědomě, by způsobil nedovolené jednání, nemůže to požadovati nazpět. Složením valuty 178.178 Kč pro žalovanou chtěla žalobkyně docílit, by žalovaná při dražbě dražila jen do určité výše, do výše zbytkové její pohledávky s převodními poplatky, které na kinu již vázly, s úroky a útratami. To se také stalo, a dražba byla provedena takto nezákonným způsobem. Účinnost § 1174 obč. zák. nelze obejítí poukazem k tomu, že zástupci žalující obce nezachovali snad všech předpisů platných pro právní jednání obcí. To může míti v zápětí leda jen to, že obec náhradu za škody, které jí způsobili její zástupcové, může po případě vymáhati na těchto zástupcích za podmínek uvedených v třetím odstavci § 10 zákona o přechodné úpravě finančního hospodářství obcí a měst s právem municipálním ze dne 12. srpna 1921 čís. 329 sb. z. a n.

Čís. 9993.

Rozsudek ve sporu podle § 231 ex. ř. účinkuje pro všechnyúčastněné věřitele a proti nim. Jde o nedílné společenství v rozepři a jest nepřípustné, by byly prováděny dva spory k provedení téhož odporu. Byly-li žaloby ve dvou sporech doručeny téhož dne, jest pro zahájenost rozepře odmítnouti žalobu později podanou.

(Rozh. ze dne 14. června 1930, Rv I 1363/29).

V exekuční věci banky P. proti Karlu a Marii K-ovým podali hospodářská záložna, Jaroslav L. a banka A. při rozvrhovém roku ze dne 20. září 1927 proti příkázání více než 1,000.000 Kč na pohledávku banky P. z dluhopisu ze dne 27. května 1921 odpor z důvodu, že veškeré úroky a příslušenství této pohledávky jsou zaplacený. Usnesením rekursního soudu ze dne 30. března 1928 byli jmenovaní věřitelé odkázáni se svými odpory na pořad práva (§§ 213 a 231 ex. ř.). Žalobu podali jednak Karel L., jednak hospodářská záložna. Žalobě hospodářské záložny procesní soud první stolice vyhověl, odvolací soud ji zamítl.

Nejvyšší soud zrušil rozsudky obou nižších soudů i s předchozím řízením a žalobu odmítl.

Důvody:

Nutno přisvědčiti dovolatelce, že rozsudek ve sporu, jímž uplatňován odpor, účinkuje podle § 232 ex. ř. pro všechnyúčastněné věřitele a proti nim, že tudíž jde o nedílné společenství v rozepři podle § 14 c. ř. s. a že jest nepřípustné, by byly vedeny dva spory k provedení téhož odporu, poněvadž by tomu vadila překážka zahájené rozepře (viz rozh. sb. n. s. čís. 7726, týkající se obdobného případu). Důsledkem toho nutno odmítnouti žalobu pro zahájenou rozepři. Jest ovšem správné, že oba spory byly zahájeny téhož dne, poněvadž žaloby byly doručeny